

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

280

Finanse i nieruchomości w rozwoju lokalnym i regionalnym

Redaktorzy naukowi

Ryszard Brol

Beata Bal-Domańska

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2013

Redaktor Wydawnictwa: Barbara Majewska

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Beata Mazur

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2013

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-321-2

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp.....	9
------------	---

Część 1. Finansowe aspekty działalności jednostek samorządu terytorialnego

---

Katarzyna Wójtowicz: Samorządowe reguły fiskalne jako sposób przywracania stabilności finansów publicznych – doświadczenia państw UE.....	13
Marek Obrębalski: Kontrowersje wobec „janosikowego” systemu samorządowego finansowego wspierania jednostek samorządu terytorialnego	21
Jarosław Hermaszewski: Nadwyżka operacyjna w analizie sytuacji finansowej gminy Sława w latach 2004-2011	31
Jarosław Skorwider-Namiołko: Zmiany w poziomie własnego potencjału inwestycyjnego gmin w okresie niestabilności finansowej	41
Kinga Wasilewska: Możliwości inwestycyjne gminy wobec rosnącego zadłużenia	50
Katarzyna Kokoszka: Nowa perspektywa finansowa Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej 2014-2020 – w kierunku regionalizacji?	59
Agnieszka Wasiuk: Pozyskiwanie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przez Karkonoski Park Narodowy w latach 2009-2011 na realizację współpracy transgranicznej	67
Waldemar A. Gorzym-Wilkowski: RPO województwa lubelskiego w rozwoju obszarów peryferyjnych.....	75
Lech Jańczuk: Ocena rozwoju lokalnego i regionalnego w Polsce. Aspekt finansowy	84
Wioletta Czemiel-Grzybowska: Rola pomocy publicznej w procesie konwergencji.....	95
Wojciech Wachowicz: Ekonomiczne, prawne i społeczne uwarunkowania partnerstwa publiczno-prywatnego w samorządach terytorialnych	103
Joanna Nucińska: Pojemność informacyjna tradycyjnego i zadaniowego budżetu JST w zakresie finansowania oświaty w Polsce.....	112

Część 2. Nieruchomości na rynku lokalnym

Joanna Cymerman: Efektywność gospodarki nieruchomościami w gminie w aspekcie lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego.....	123
Jan Kazak, Agnieszka Stacherzak, Maria Heldak: Zbywanie nieruchomości komunalnych we Wrocławiu w latach 2001-2011	131
Sławomir Kłosowski: Zasady i uwarunkowania procesu wyceny nieruchomości w Republice Federalnej Niemiec	139
Marcelina Zapotoczna: Zarządzanie nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy na przykładzie miasta Olsztyn.....	146
Katarzyna Frodyma: Metoda DEA w analizie efektywności nakładów na gospodarkę odpadami	156

Summaries

Part 1. Financial aspects of local government units activities

---

Katarzyna Wójtowicz: Sub-central fiscal rules as a way to restore sub-national fiscal sustainability of the European Union states	20
Marek Obrębalski: Controversies in accordance with "Janosik" financial helping system of self-governed territorial units	30
Jarosław Hermaszewski: Operating surplus in the analysis of the financial situation of municipality of Sława in the years 2004-2011	40
Jarosław Skorwider-Namiołko: Changes in the level of own investment potential of communes in the time of financial instability	49
Kinga Wasilewska: Investment opportunities of municipalities in comparison with raising debt.....	58
Katarzyna Kokoszka: New financial perspective of the Common Agriculture Policy of the European Union 2014-2020 – in the direction of regionalization?	66
Agnieszka Wasiuk: Acquisition of funds from the European Regional Development Fund by Karkonosze National Park between 2009-2011 for the implementation of cross-border cooperation	74
Waldemar A. Gorzym-Wilkowski: ROP for Lublin voivodeship in regional development.....	83
Lech Jańczuk: Assessment of local and regional development in Poland. Financial aspect.....	94

Wioletta Czemiel-Grzybowska: Role of public support in the process of convergence	102
Wojciech Wachowicz: Economic, legal and social constraints of public-private partnerships in local governments.....	111
Joanna Nucińska: Information capacity of line-item and performance based budgets of local government in Poland in the range of education funding	119

Part 2. Real estate on the local market

Joanna Cymerman: Effectiveness of municipal real estate management from the perspective of local social and economic development.....	130
Jan Kazak, Agnieszka Stacherzak, Maria Heldak: Selling municipal property in Wrocław in 2001-2011	138
Sławomir Kłosowski: Principles and conditions of the real estate valuation in the Federal Republic of Germany.....	145
Marcelina Zapotoczna: Management of real estate residential communities with the participation of municipalities on the example of Olsztyn.....	155
Katarzyna Frodyma: The DEA method in the analysis of effectiveness expenditure on waste management.....	166

Joanna Nucińska

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

POJEMNOŚĆ INFORMACYJNA TRADYCYJNEGO I ZADANIOWEGO BUDŻETU JST W ZAKRESIE FINANSOWANIA OŚWIATY W POLSCE

Streszczenie: Celem artykułu jest porównanie budżetu JST według tradycyjnej klasyfikacji budżetowej i w układzie zadań, a następnie ocena ich pojemności informacyjnej w zakresie publicznego finansowania oświaty. Wybór zadań oświatowych uzasadnia obligatoryjność ich realizacji oraz wysoki udział wydatków na ten cel w budżetach JST.

Słowa kluczowe: budżet JST, budżet zadaniowy, finansowanie oświaty.

1. Wstęp

Budżet jednostki samorządu terytorialnego (dalej: JST) jest podstawą oraz narzędziem prowadzenia jej gospodarki finansowej, ale jednocześnie pełni on funkcję źródła dostępnej publicznie informacji, realizując zasadę jawności finansów publicznych.

Niniejszy artykuł stanowi efekt badań, prowadzonych w ramach projektu pn. „Jawność finansów publicznych a dostępność informacji publicznej w Polsce”, finansowanego w formie grantu dla młodych naukowców i doktorantów Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie.

Celem publikacji jest prezentacja i ocena porównawcza zakresu danych o finansowaniu oświaty, zamieszczanych w budżecie JST w ujęciu zgodnym z klasyfikacją budżetową oraz w układzie zadań. Do realizacji wskazanego celu posłużono się przykładami z załącznika do uchwały budżetowej m. st. Warszawy na rok 2012 dla dzielnicy Żoliborz.

2. Zakres budżetu JST w świetle regulacji prawnych

Zagadnienia dotyczące zakresu i szczegółowości budżetu JST regulują przepisy działu V ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: UFP), zwłaszcza rozdział 1: „Zakres budżetu JST” (art. 211-225) oraz 3: „Uchwała budżetowa” (art. 233-246).

Budżet JST jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki uchwalanym na rok budżetowy (kalendarzowy) w formie uchwały budżetowej. Stanowi on podstawę gospodarki budżetowej JST w danym roku [UFP, art. 211].

Uchwała budżetowa składa się z budżetu JST i załączników. Określa ona obowiązkowo: łączne kwoty planowanych dochodów i wydatków z podziałem na bieżące i majątkowe, planowany wynik budżetu (deficyt/nadwyżka) i sposób jego pokrycia lub rozdysponowania, łączne kwoty planowanych przychodów i rozchodów, limit zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych, przypadające na dany rok budżetowy do spłaty wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, zestawienie planowanych kwot dotacji z budżetu JST, plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych oraz plany dochodów gromadzonych, zgodnie z art. 223 UFP, na wydzielonych rachunkach w publicznych jednostkach oświatowych [UFP, art. 212, 214].

3. Zawartość budżetu JST w ujęciu tradycyjnej klasyfikacji budżetowej

Dane zawarte w budżetach JST ujmowane są zgodnie z klasyfikacją budżetową określoną przez rozporządzenie ministra finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Na poziomie samorządowym występują trzy grupy tej klasyfikacji:

- działy – układ funkcjonalny, według branż gospodarki w ujęciu PKD, który informuje o gromadzeniu i wydatkowaniu środków budżetowych niezależnie od ich dysponenta (33 działy o trzycyfrowych symbolach od 010 do 926 [Rozporządzenie 2010, załącznik 1]);
- rozdziały – rozszerzenia działów o charakterze podmiotowym, przedmiotowym lub mieszanym (pięciocyfrowy symbol, w którym trzy pierwsze cyfry oznaczają dział);
- paragrafy – obejmują konkretne, jednorodnie rodzajowo grupy wydatków i dochodów; oprócz tego, że standardowo wskazują ich źródła, ostatnia cyfra paragrafu oznacza dodatkowo pochodzenie środków lub rodzaj finansowania projektu.

Najczęściej stosowana jest klasyfikacja do działu i rozdziału, ale obowiązujące przepisy prawa mogą narzucać większą szczegółowość (np. do paragrafów klasyfikacji budżetowej dla zadań zleconych z zakresu administracji rządowej). Natomiast układ wykonawczy, który może zostać opracowany dla budżetu JST, powinien obejmować co najmniej takie elementy, jak: dział, rozdział, paragraf, jednostka organizacyjna wykonująca zadanie, a dodatkowo może też zawierać podział czasowy – dla półrocza, kwartału itp. [Dylewski 2007, s. 218-219].

W tradycyjnym budżecie JST wydatki dzieli się też na rodzaje (tzw. grupy ekonomiczne), wśród których wyróżniono: subwencje i dotacje, świadczenia na rzecz

osób fizycznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych (w tym wynagrodzenia z pochodnymi), wydatki majątkowe, obsługa długu, współfinansowanie projektów z udziałem środków UE.

4. Zakres informacji w układzie zadaniowym budżetu JST

W obecnym stanie prawnym budżet zadaniowy na poziomie samorządowym nie stanowi przedmiotu regulacji (nie ma obowiązku jego sporządzenia ani zaleceń w tym zakresie). Może on funkcjonować równoległe z uchwałą budżetową JST jako dodatkowy limit wydatków dla wymienionych w nim zadań, o ile nie są one sprzeczne z budżetem uchwalonym przez organ stanowiący JST i zmienianym przez organ stanowiący i wykonawczy JST ani z układem wykonawczym budżetu JST, ustalonym i zmienianym przez organ wykonawczy. Podstawą funkcjonowania budżetu zadaniowego JST jest zwykle zarządzenie organu wykonawczego, wprowadzające ten dokument do planowania i ewidencji budżetowej (jako część uzasadnienia projektu uchwały budżetowej oraz wytyczne do planów finansowych podległych jednostek budżetowych). Budżet zadaniowy w JST może być zatem opracowywany i realizowany wyłącznie obok budżetu według tradycyjnej klasyfikacji budżetowej [Łyszczarz 2012, s. 7-9].

Istota budżetu zadaniowego, determinująca zakres zawartych w nim informacji, polega na wprowadzeniu zarządzania wydatkami publicznymi poprzez odpowiednio skonkretyzowane (w formie zadań) i zhierarchizowane (przez wskazanie priorytetów) cele na rzecz osiągnięcia określonych efektów, monitorowanych za pomocą systemu mierników. Budżet zadaniowy jest zatem szerszy od budżetu tradycyjnego pod względem pojemności informacyjnej o tzw. część sprawnościową, zawierającą dane o celach, jakim służą wydatki publiczne przypisane do zadań, i o efektach, jakie planowane są do osiągnięcia przy użyciu nakładów publicznych [Lubińska i in. 2009, s. 41-42].

Z uwagi na wspomniany już brak regulacji prawnych i zaleceń, JST mają całkowitą autonomię przy podjęciu decyzji o opracowywaniu budżetu zadaniowego, jak również przy określeniu jego struktury i zawartości. Najczęściej są to budżety konstruowane zgodnie z wewnętrznym układem zadań, przyjętym przez władze JST. W miarę potrzeb zadania mogą być grupowane w programy lub funkcje określające obszary aktywności JST, a także dzielone na bardziej jednorodne podzadania. Dla zadań wskazywane są m.in.: jednostki odpowiedzialne za ich realizację, cele, mierniki, sposób realizacji (działania) oraz planowane wydatki w danym roku budżetowym (wraz ze źródłem ich finansowania).

5. Informacje o publicznym finansowaniu oświaty ujawniane w budżecie JST

Oświata należy do zadań własnych, przypisanych przez ustawodawcę danemu rodzajowi (gminom, powiatom, województwom samorządowym) JST, za których realizację odpowiada samodzielnie każda z jednostek. Wobec tego JST wykonują (i finansują) zadania oświatowe we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Zakres tych zadań określa głównie ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zaliczamy do nich m.in. utrzymanie i wyposażenie budynków szkolnych, wypłatę wynagrodzeń pracownikom, ustalanie lokalnych regulaminów płacowych, inwestycje oświatowe, rozwój sieci szkolnej, dowóz dzieci do szkół, określanie wielkości oddziałów klasowych i poziomu zatrudnienia w szkołach, ustalanie zakresu zajęć dodatkowych, organizację opieki przedszkolnej oraz szereg pozaszkolnych zadań oświatowych [Herbst, Herczyński i Levitas 2009, s. 17].

Od 1 stycznia 2011 r. przedszkola, szkoły i placówki oświatowe założone i prowadzone przez JST mogą działać jedynie jako jednostki budżetowe „wchodzące” do budżetu JST całością swoich planów finansowych, zgodnie z zasadą budżetowania brutto [Motowilczuk 2011, s. 13-14]. Publiczne finansowanie oświaty w znacznej części odbywa się zatem w ramach gospodarki budżetowej JST, a środki wydatkowane na innych zasadach (np. dochody gromadzone na wydzielonym rachunku, dotacje dla szkół i placówek, których organem prowadzącym nie jest JST) również są ujawniane w uchwale budżetowej JST.

6. Pojemność informacyjna działów dotyczących oświaty w tradycyjnym budżecie JST

Zgodnie z tradycyjną klasyfikacją budżetową większość wydatków na realizację zadań oświatowych JST ujmowana jest w działach: „Oświata i wychowanie” (801) i „Edukacyjna opieka wychowawcza” (854). Plan wydatków dzielnicy Żoliborz dla działu 801 w roku 2012 zaprezentowano syntetycznie w tabeli 1.

Budżet dla zadań oświatowych w ujęciu tradycyjnym zawiera roczny plan wydatków z wyszczególnieniem wydatków urzędu dzielnicy Żoliborz dla działów 801 i 854 ogółem i dla występujących w nich rozdziałów. Ponadto dla działów ogółem i rozdziałów wyodrębniono rodzaje (grupy ekonomiczne) wydatków: majątkowe oraz bieżące, wśród których wyróżniono wydatki jednostek budżetowych (w tym wynagrodzenia i wydatki na działalność statutową), dotacje na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych (transfery, m.in. stypendia) i wydatki na programy finansowane z udziałem środków UE [Załącznik dzielnicowy... 2012, s. 26-28, 31-33].

Zakres informacji zawartych w planie wydatków według klasyfikacji budżetowej pozwala zatem zapoznać się z kwotami wydatków na prowadzenie placówek

Tabela 1. Planowane na 2012 r. wydatki warszawskiej dzielnicy Żoliborz, sklasyfikowane w dziale 801

Dział 801 – Oświata i wychowanie	71 072 369	11 449 924
Wyszczególnienie – rodzaje wydatków	Plan wydatków	w tym urząd
WYDATKI BIEŻĄCE	67 572 192	7 949 747
Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	64 098 627	4 627 255
wynagrodzenia z pochodnymi	51 887 694	119 389
wydatki na zadania statutowe	12 210 933	4 507 866
Dotacje na zadania bieżące	3 239 637	3 239 637
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	110 021	0
Wydatki na programy finansowane z UE	123 907	82 855
WYDATKI MAJĄTKOWE	3 500 177	3 500 177
Rozdziały	Plan wydatków	w tym urząd
80101 – Szkoły podstawowe	15 966 640	4 200 000
80103 – Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	579 191	0
80104 – Przedszkola	12 961 675	927 000
80106 – Inne formy wychowania przedszkolnego	905 000	905 000
80110 – Gimnazja	7 821 912	351 000
80113 – Dowożenie uczniów do szkół	345 000	345 000
80114 – Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół	2 364 395	0
80120 – Licea ogólnokształcące	11 469 365	378 280
80123 – Licea profilowane	1 032 027	201 020
80130 – Szkoły zawodowe	15 833 593	3 794 654
80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	209 692	60 196
80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne	588 553	0
80195 – Pozostała działalność	995 326	287 774

Źródło: opracowanie własne na podstawie [Załącznik dzielnicowy... 2012, s. 26-28].

oświatowych różnego typu, ich strukturą rodzajową (np. udział wynagrodzeń, dotowanie szkół niepublicznych) oraz z rozwiązaniami organizacyjnymi w JST (wydzielona obsługa ekonomiczna szkół).

7. Pojemność informacyjna budżetu JST w układzie zadań z zakresu oświaty

Załącznik dzielnicy Żoliborz do uchwały budżetowej Warszawy zawiera informacje w układzie zadań z zakresu oświaty w następujących przekrojach danych:

- Zestawienie funkcji i zadań – wykaz zadań bieżących oraz inwestycyjnych realizowanych w ramach funkcji „edukacja” z wydatkami w roku budżetowym z wyszczególnieniem wydatków urzędu dzielnicy [Załącznik dzielnicowy... 2012, s. 55-61].

- Objaśnienia w układzie zadań, do których zaliczono m.in.:
- charakterystyki wydatków bieżących w układzie zadań – składają się z nazwy zadania, kwalifikacji wydatku do rozdziału klasyfikacji budżetowej, wskazania dysponenta środków, celu realizacji zadania, kwoty zaplanowanych wydatków, parametrów kalkulacji, kosztów rodzajowych i przywołania podstawy prawnej (w przypadku zadań obowiązkowych);
- mierniki realizacji zadań – ta część objaśnień zawiera definicję miernika dla danego zadania oraz jego planowaną wartość w roku budżetowym.

Charakterystyki zadań oświatowych dzielnicy Żoliborz pogrupowano w dwa programy o nazwach zaczerpniętych z tytułów działów 801 i 854. Pierwszy z nich, „Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza”, zawiera 15 zadań (niektóre z podzadaniami) dotyczących głównie prowadzenia lub dotowania szkół i placówek, na których realizację zaplanowano w 2012 r. kwotę 69 210 088 zł. Drugi program, „Pozostałe zadania z zakresu oświaty i wychowania”, skupia 10 zadań o charakterze wspomagającym realizację programu pierwszego, takich jak zarządzanie finansami oświaty, sprawy związane z awansem zawodowym nauczycieli, pomoc materialna dla uczniów. Przeznaczono na jego wykonanie kwotę znacznie mniejszą – 4 073 255 zł. Wśród zadań oświatowych znajdują się głównie te obowiązkowo realizowane przez JST (np. zadanie 6: prowadzenie publicznych gimnazjów), choć można też odnaleźć przykłady zadań związanych z realizacją przez dzielnicę własnej polityki oświatowej (np. zadanie 28: zajęcia dla uczniów na basenach i w halach sportowych) [Załącznik dzielnicowy... 2012, s. 83-90].

Kolejnym ważnym elementem budżetu zadaniowego JST, zamieszczanym w objaśnieniach do układu zadaniowego, są mierniki realizacji zadań, służące monitorowaniu efektów ich realizacji. Jako przykłady mierników oświatowych można wskazać: w zadaniu 8, dotyczącym prowadzenia publicznych liceów ogólnokształcących – kwota wydatków na ucznia (planowana wartość: 6450 zł/os.), zdawalność matury (97,7%), liczba uczniów na pełny etat nauczyciela (11,3 os.), liczba uczniów na pełny etat pracownika niepedagogicznego (40 os.), liczba uczniów przypadająca na oddział (30 os.), zaś w zadaniu 19 – prowadzenie publicznych poradni pedagogiczno-psychologicznych – kwota wydatków na poradnię (2 180 378 zł) oraz liczba osób w wieku 3-19 lat, które skorzystały z pomocy poradni (2560 os.) [Załącznik dzielnicowy... 2012, s. 109-113].

Oceniając mierniki stopnia realizacji zadań oświatowych użyte w objaśnieniach do budżetu dzielnicy Żoliborz, warto zauważyć, że większość z nich stanowią proste, ilościowe lub wartościowe mierniki nakładu (etaty lub kwoty wydatków) oraz produktu (liczba uczniów), natomiast rzadko sięgano po mierniki bardziej złożone (m.in. tzw. mierniki rezultatu, np. zdawalność matury). W ten sposób skupiono się na wydatkowo-kosztowej stronie realizacji zadań (na wykonaniu zadań według planu), niejako pomijając monitorowanie oczekiwanych efektów, a tym samym rozmiągając się z założeniami koncepcji budżetowania zadaniowego.

8. Znaczenie pojemności informacyjnej budżetów JST dla jawności finansów publicznych na poziomie lokalnym i regionalnym

Jawność budżetu, stanowiącego podstawę gospodarki finansowej JST, oraz procesu jego uchwalania przez organ stanowiący JST umożliwia społeczną kontrolę finansowego aspektu polityki realizowanej na poziomie lokalnym i regionalnym. Stąd zakres danych zawartych w budżecie JST (jego pojemność informacyjna) determinuje poziom dostępu do informacji o gospodarowaniu środkami publicznymi, co bezpośrednio przekłada się na stopień realizacji zasady jawności finansów samorządowych.

Porównując w tym kontekście zakres informacji zamieszczonych w uchwale budżetowej dzielnicy Żoliborz, łatwo stwierdzić większą pojemność informacyjną budżetu w układzie zadań z objaśnieniami w stosunku do budżetu według tradycyjnej klasyfikacji budżetowej. Jest on szerszy od ujęcia tradycyjnego głównie o informacje z objaśnień do układu zadań, tzn. cel, mierniki stopnia realizacji zadania, podstawę prawną wydatku (jeżeli istnieje), planowane wydatki według rodzaju, liczbę placówek danego typu, liczbę ich uczniów oraz zatrudnionych tam nauczycieli i innych pracowników. Mimo większego zakresu udostępnionych danych, konstruując budżet w układzie zadań dla warszawskich dzielnic, nie wykorzystano w pełni możliwości, jakie stwarza zastosowanie koncepcji budżetowania zadaniowego. Jako główny zarzut należy wskazać brak przeprowadzenia kalkulacji kosztów zadań i poprzestanie na podaniu pewnych jej parametrów, m.in. liczby szkół i placówek, uczniów (zatytułowanych jednak „kalkulacja kosztów”). Kolejnym problemem jest zbyt niedostosowanie do tradycyjnej klasyfikacji budżetowej, przejawiające się m.in. w definiowaniu programów i zadań (bardzo zbliżonych do działów i rozdziałów) czy też w prezentacji wydatków w charakterystykach zadań zgodnie z paragrafami klasyfikacji budżetowej. Takie podejście zmniejsza niestety „informacyjną wartość dodaną” budżetu w układzie zadań.

9. Podsumowanie i wnioski

Pojemność informacyjna budżetu JST jest bardzo istotna, gdyż określa zakres informacji dostępnych – bez konieczności wnioskowania o nie – dla obywateli, mediów lokalnych oraz różnych organizacji społecznych.

Z uwagi na objęcie publicznego finansowania oświaty w całości w uchwale budżetowej JST jej pojemność informacyjna przekłada się na wiedzę społeczeństwa o wielkości środków publicznych przeznaczonych na ten cel oraz o sposobie ich alokacji i wykorzystania.

Pojemność informacyjna budżetu JST w układzie zadań jest zdecydowanie większa niż w przypadku tradycyjnej klasyfikacji budżetowej, co stanowi jedną z wielu przesłanek, aby JST podejmowały próby jego opracowania mimo braku takiego obowiązku prawnego.

Literatura

- Dylewski M., *Planowanie budżetowe w podsektorze samorządowym. Uwarunkowania, procedury, modele*, Difin, Warszawa 2007.
- Herbst M., Herczyński J., Levitas A., *Finansowanie oświaty w Polsce – diagnoza, dylematy, możliwości*, WN Scholar, Warszawa 2009.
- Lubińska T., Strąk T., Platonoff A.L., Będzieszak M., Godek M., *Istota budżetu zadaniowego w Polsce i podstawy metodyczne*, [w:] *Nowe zarządzanie publiczne – skuteczność i efektywność. Budżet zadaniowy w Polsce*, red. T. Lubińska, Difin, Warszawa 2009.
- Łyszczarz M., *Budżet zadaniowy w jednostkach oświaty*, [w:] *Publiczne jednostki oświatowe. Rachunkowość, gospodarka finansowa, reorganizacja, kontrola zarządcza*, red. P. Wieczorek, Beck Info Biznes, Warszawa 2012.
- Motowilczuk I., *Formy organizacyjno-prawne państwowych i samorządowych jednostek oświatowych*, [w:] *Rachunkowość w oświacie*, red. A. Eichler, Infor, Warszawa 2011.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, Dz.U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz.U. Nr 95 poz. 425, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dz.U. Nr 157 poz. 1240, z późn. zm.
- Załącznik dzielnicowy do uchwały budżetowej m. st. Warszawa na rok 2012, Nr XVIII Dzielnica Żoliborz. <http://bip.warszawa.pl/NR/rdonlyres/000cd50b/frtuvsasbgwbkxzcgfkimcbntdqadbo/ŻOLIBORZ.pdf> [dostęp: 15.10.2012].

INFORMATION CAPACITY OF LINE-ITEM AND PERFORMANCE BASED BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT IN POLAND IN THE RANGE OF EDUCATION FUNDING

Summary: The purpose of this paper is to compare line-item and performance based budgets of local government, and then to evaluate their information capacity in the range of education funding. Educational tasks were chosen due to their mandatory character and a high proportion of this expenditure in the local budgets.

Keywords: local government budget, performance budgeting, education funding.